

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Великохутірської сільської ради
№ 1-11/VII від 05 січня 2019 року

Сільський голова _____ Н.О.

Шинкаренко

м. п.

СТАТУТ
ВЕЛИКОХУТІРСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ
ТЕРИТОРАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

ЗМІСТ

Преамбула

Розділ I. Загальні положення

Глава 1.1. Загальна характеристика Територіальної громади

Глава 1.2. Межі території Територіальної громади та її географічне положення

Глава 1.3. Правова основа Статуту

Глава 1.4. Взаємовідносини Територіальної громади, її органів та посадових осіб з органами державної влади, установами, підприємствами і організаціями, іншими територіальними громадами

Глава 1.5. Планування розвитку Територіальної громади

Розділ II. Система місцевого самоврядування

Глава 2.1. Загальні засади організації та функціонування системи місцевого самоврядування Територіальної громади

Глава 2.2. Територіальна громада – первинний суб'єкт права на місцеве самоврядування

Глава 2.3. Права та обов'язки членів Територіальної громади

Глава 2.4. Форми участі членів Територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування: загальні засади

Глава 2.5. Місцеві вибори

Глава 2.6. Місцевий референдум

Глава 2.7. Загальні збори членів Територіальної громади

Глава 2.8. Громадські слухання

Глава 2.9. Місцеві ініціативи

Глава 2.10. Органи самоорганізації населення

Глава 2.11. Індивідуальні звернення та колективні петиції

Глава 2.12. Участь у роботі органів місцевого самоврядування та робота на виборних посадах місцевого самоврядування

Глава 2.13. Участь у роботі інститутів громадянського суспільства (громадських організацій, благодійних організацій, професійних спілок, інших неприбуткових організацій), які опікуються питаннями здійснення місцевого самоврядування в Територіальній громаді

Глава 2.14. Сільська рада та її виконавчий комітет

Глава 2.15. Сільський голова

Глава 2.16. Виконавчі органи Ради

Глава 2.17. Селищний, сільський староста

Розділ III. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування Територіальної громади

Глава 3.1. Матеріальна основа місцевого самоврядування територіальної громади

Глава 3.2. Фінансова основа місцевого самоврядування територіальної громади

Розділ IV. Відповідальність органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб. Контроль Територіальної громади за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

Глава 4.1. Підстави та види відповідальності органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, органів самоорганізації населення

Глава 4.2. Форми громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, органів самоорганізації населення.

Розділ V. Прикінцеві положення

Преамбула

Цей Статут, відповідно до Конституції України, Європейської хартії місцевого самоврядування, законів України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів, визначає систему місцевого самоврядування Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади, форми та порядок діяльності територіальної громади, її органів та посадових осіб, гарантії прав жителів сіл, селищ та міст, які входять до складу Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади.

Розділ І. Загальні положення

Глава 1.1. Загальна характеристика Територіальної громади

Стаття 1.1.1.

1. Великохутірська сільська об'єднана територіальна громада (далі – Територіальна громада) утворена шляхом добровільного об'єднання територіальних громад сіл Великий Хутір, Рождественське, селищ Ашанівка Великохутірської сільської ради, Рецюківщина Рецюківщинської сільської ради

Стаття 1.1.2.

1. Рішення Великохутірської сільської ради про утворення Територіальної громади прийнято 04.10.2018 року.

Стаття 1.1.3.

1. Адміністративним центром Територіальної громади є село Великий Хутір, в якому розміщені її органи місцевого самоврядування.

2. Жителям всіх населених пунктів громади мають бути забезпечені максимально зручні умови для відвідування адміністративного центру громади.

Стаття 1.1.4.

1. Територіальна громада має єдиний представницький орган – Великохутірська сільська рада Драбівського району Черкаської області (далі – Рада).

2. Перші вибори депутатів Ради відбулися 23 грудня 2018 року.

Стаття 1.1.5.

1. Територіальна громада та її Рада можуть вступати в асоціації, інші добровільні об'єднання територіальних громад, органів місцевого самоврядування.

Стаття 1.1.6.

1. Пам'ятними датами та святковими днями Територіальної громади, її окремих населених пунктів (день села, селища, тощо) є:

- 1) с.Великий Хутір – 08 вересня;
- 2) с-ще Рецюківщина – 30 червня;
- 3) с.Рождественське – 06 липня.

Стаття 1.1.7.

1. Територіальна громада може мати власну символіку (герб, прапор тощо), яка відображає її історичні, культурні, соціально-економічні та інші місцеві особливості і традиції.

2. Символіка Територіальної громади використовується разом із державною символікою і є обов'язковою для застосування органами місцевого самоврядування та посадовими особами під час проведення офіційних заходів, урочистих подій, святах громади.

3. Символіка підлягає реєстрації відповідно до чинного законодавства.

4. Герб України розміщується на офіційних бланках документів Ради.

5. Державний прапор України вивішується на будинку Ради.

6. На будівлях, де розміщена Рада, інші органи Територіальної громади вивішується Державний Прапор України.

7. Окремі населені пункти громади не можуть мати власної офіційної символіки.

Стаття 1.1.8.

1. Фізичним особам, які мають видатні заслуги перед Територіальною громадою та внесли вагомий вклад у її соціально-економічний, науковий, спортивний, культурний розвиток, за рішенням Ради може бути присвоєно почесне звання «Почесний громадянин Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади». Підстави та порядок присвоєння, права, пільги й обов'язки осіб, відзначених званням «Почесний громадянин Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади», визначаються Положенням, яке затверджується рішенням Ради.

2. Члени Територіальної громади, працівники підприємств, установ та організацій, що досягли вагомих результатів у творчій, науковій, господарській та інших видах діяльності, можуть бути за рішенням Великохутірського сільського голови Драбівського району Черкаської області (далі – сільський голова), відзначені Подякою та Почесною грамотою. Положення про Подяку та Почесну грамоту затверджуються рішенням Ради.

3. Розгляд питання про присвоєння почесного звання Територіальної громади чи про відзначення Подякою та Почесною грамотою ініціюється виконавчим комітетом Ради, її постійними комісіями, сільськими, селищними старостами або членами громади у порядку місцевої ініціативи.

4. Особам, яким присвоєно звання «Почесний громадянин Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади» вручається відповідне посвідчення та нагрудний знак, зразки яких затверджуються Радою.

Глава 1.2. Межі території Територіальної громади та її географічне положення

Стаття 1.2.1.

1. Територія Територіальної громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Драбівського району Черкаської області.

2. Відстань від адміністративного центру Територіальної громади до районного центру - 12 км.

3. Відстань від адміністративного центру Територіальної громади до обласного центру - 75 км.

4. Територія Територіальної громади є нерозривною, її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися, а саме: селища Ашанівка, села Великий Хутір, селища Рецюківщина, села Рождественське.

5. Територія Територіальної громади межує з:

1) північного сходу – селище міського типу Драбів Черкаської області;
2) північного заходу – село Безбородьки Драбівського району Черкаської області;

3) півночі – село Криштопівка Драбівського району Черкаської області;

4) сходу – селище Павлівщина Михайлівської сілької ради Драбівського району Черкаської області;

5) південного заходу – Золотоніський район Черкаської області;

6) півдня – село Скориківка Золотоніського району Черкаської області;

7) заходу – село Ковраї Золотоніського району Черкаської області.

6. Межі території Територіальної громади не можуть бути змінені без згоди членів Територіальної громади.

Стаття 1.2.2.

1. На території Територіальної громади розташовані населені пункти: селище Ашанівка, село Великий Хутір, селище Рецюківщина, село Рождественське.

Стаття 1.2.3.

1. Територія Територіальної громади займає площу 118,326 кв. км. (11832,6 га)

2. Населення Територіальної громади становить близько 2 438 осіб.

3. Гідрографічна сітка Територіальної громади представлена річкою Золотоношка.

4. Площа лісового фонду Територіальної громади становить 359,701 га. Ліси змішані.

5. Площа земель сільськогосподарського призначення Територіальної громади складає 10732,8244 га.

6. Площа земель запасу Територіальної громади складає 1291,1348 га.

Стаття 1.2.4.

1. Рішенням Ради за погодженням із жителями населених пунктів Територіальної громади на її території можуть утворюватися функціональні зони – територіальні зони зі спеціальним статусом (історико-заповідні, лісопаркові, промислові тощо). Відповідне подання (пропозицію) вносять до Ради сільський голова, виконавчий комітет ради або члени Територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

2. При утворенні територіальних зон зі спеціальним статусом встановлюються вимоги щодо забудови території, функціонального призначення земель, ведення господарської діяльності та іншого використання земель, відповідно до місцевих Правил забудови та використання територій, затверджених Радою, які передбачають:

- 1) гранично допустимі поверховість будинків і споруд та щільність забудови;
- 2) вимоги до утримання будинків і споруд;
- 3) вимоги до впорядкування доріг та під'їздів, місць паркування транспортних засобів;
- 4) вимоги до забезпечення експлуатації інженерно-транспортної інфраструктури;
- 5) вимоги до озеленення та впорядкування територій;
- 6) обмеження у використанні земельних ділянок (будівельні, інженерні, санітарно-епідеміологічні, природоохоронні, протипожежні, історико-культурні);
- 7) інші вимоги, які можуть бути встановлені відповідно до законодавства України

Стаття 1.2.5.

1. Найменування та перейменування населених пунктів Територіальної громади, їх ліквідація як поселень, віднесення до окремих категорій населених пунктів здійснюється відповідно до закону.

Стаття 1.2.6.

1. Найменування та перейменування територіальних об'єктів Територіальної громади – територіальних зон зі спеціальним статусом, вулиць, мікрорайонів, проспектів, бульварів, провулків, майданів (площ), мостів, парків, скверів тощо – здійснюються Радою з врахуванням думки членів Територіальної громади – жителів відповідного села, селища у порядку встановленому Радою.

2. Перейменування територіальних об'єктів Територіальної громади здійснюється, як правило, у випадках відновлення їхніх історичних назв, історичної справедливості та відповідно до вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

3. Присвоєння територіальним об'єктам Територіальної громади імен з метою увічнення пам'яті видатних історичних, державних, військових діячів України та Територіальної громади, видатних діячів науки і культури, діяльність яких сприяла прогресу людства, утвердженню загальнолюдських цінностей здійснюється тільки посмертно та з урахуванням думки жителів відповідного села, селища.

4. При прийнятті рішень Радою щодо увічнення пам'яті історичних осіб та подій пріоритет надається тим з них, які пов'язані з населеними пунктами Територіальної громади, Драбівським районом та Черкаською областю.

5. Назви територіальним об'єктам Територіальної громади даються українською мовою з дотриманням норм українського правопису.

Глава 1.3. Правова основа Статуту

Стаття 1.3.1.

1. Статут затверджується рішенням Ради. Він підлягає реєстрації в установленому законодавством порядку.

2. Проект Статуту підлягає громадському обговоренню в усіх населених пунктах Територіальної громади.

3. Статут діє в просторових межах Територіальної громади. Окремі положення Статуту, відповідно до закону, можуть діяти і на території, що перебуває за межами території Територіальної громади.

Стаття 1.3.2.

1. Статут має найвищу юридичну силу по відношенню до всіх інших актів, які приймаються в системі місцевого самоврядування Територіальної громади, за винятком рішень, прийнятих місцевим референдумом.

2. Правові акти органів міського самоврядування Територіальної громади та їхніх посадових осіб, які суперечать цьому Статуту, не підлягають застосуванню і виконанню.

Стаття 1.3.3.

1. Статут відповідає положенням Конституції України, законам України, указам Президента України і постановам Кабінету Міністрів України.

2. У разі невідповідності окремих положень Статуту Конституції та законам України, указам Президента України та постановам Кабінету Міністрів України діють норми останніх, як актів більш високої юридичної сили.

Стаття 1.3.4.

1. Правові акти органів місцевого самоврядування Територіальної громади та їхніх посадових осіб, що суперечать цьому Статуту, не підлягають застосуванню і виконанню.

Стаття 1.3.5.

1. Внесення змін і доповнень до Статуту здійснюються Радою.

2. Рішення Ради про внесення змін і доповнень до Статуту приймаються більшістю депутатів від загального складу Ради.

3. Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Статуту вносяться до Ради групою депутатів Ради (не менш як 1/3 від загальної кількості депутатів), сільським головою або членами Територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

4. Зміни і доповнення до Статуту, які передбачають приведення його у відповідність до положень Конституції України та законів України, указів Президента України та постанов Кабінету Міністрів України, вносяться Радою за пропозицією сільського голови у двомісячний термін після набуття чинності цими актами (або в строки, визначені цими актами). До внесення зазначених змін і доповнень до Статуту його положення, які суперечать зазначеним актам законодавства, не діють.

Глава 1.4. Взаємовідносини Територіальної громади, її органів та посадових осіб з органами державної влади, установами, підприємствами і організаціями, іншими територіальними громадами

Стаття 1.4.1.

1. Взаємовідносини органів та посадових осіб Територіальної громади з органами виконавчої влади, діяльність яких поширюється на територію Територіальної громади, базуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги з метою забезпечення здійснення завдань соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади, її населених пунктів та реалізації на території Територіальної громади завдань і повноважень виконавчої влади в інтересах Територіальної громади.

2. Органи і посадові особи Територіальної громади здійснюють самоврядні повноваження незалежно від органів виконавчої влади. Органи виконавчої влади не можуть видавати обов'язкові для органів і посадових осіб Територіальної громади акти з питань, віднесених до самоврядних повноважень, або регламентувати їхню діяльність.

3. Органи і посадові особи Територіальної громади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади лише з питань здійснення ними наданих законом окремих повноважень органів виконавчої влади.

4. За організацію зв'язків органів і посадових осіб Територіальної громади з органами виконавчої влади відповідає сільський голова.

Стаття 1.4.2.

1. Органи і посадові особи Територіальної громади сприяють місцевим органам судової влади, прокуратури та інших правоохоронних органів в їхній діяльності, можуть надавати, в передбачених законодавством випадках, допомогу у здійсненні їхніх повноважень.

2. Сільський голова, або за його дорученням інша посадова особа, відповідає за організацію зв'язків органів і посадових осіб Територіальної громади з органами судової влади і прокуратури.

Стаття 1.4.3.

1. Взаємовідносини органів і посадових осіб Територіальної громади з підприємствами, установами і організаціями, що перебувають на її території, базуються на суворому дотриманні визначених законодавством прав суб'єктів господарської діяльності і визначаються формою власності підприємств, установ і організацій, джерелами фінансування і характером їхньої діяльності.

2. По відношенню до підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності Територіальної громади, відповідні органи і посадові особи Територіальної громади здійснюють такі функції:

- утворюють, реорганізують та ліквідують комунальні підприємства, установи і організації громади в інтересах Територіальної громади у порядку, визначеному чинним законодавством;

- призначають та звільняють з посади їхніх керівників;

- визначають цілі, функції, організаційні форми і порядок діяльності та затверджують Статuti створюваних ними підприємств, установ і організацій;

- встановлюють у порядку і в межах, визначених законодавством, економічно обґрунтовані ціни та тарифи на продукцію і послуги комунальних підприємств;

- приймають, у визначених законодавством межах, рішення про відчуження об'єктів комунальної власності, передачу їх в оренду чи концесію, а також рішення щодо переліку об'єктів комунальної власності, які не підлягають приватизації;

- визначають порядок використання прибутку і доходів підприємств, установ і організацій, встановлюють для них розмір частки прибутку, що підлягає зарахуванню до місцевого бюджету;

- приймають рішення про передачу іншим органам окремих повноважень щодо управління майном, яке належить до комунальної власності Територіальної громади, визначення меж цих повноважень та умов їхнього здійснення;

- приймають рішення про спільне з іншими територіальними громадами використання об'єктів комунальної власності для задоволення спільних потреб у порядку співробітництва територіальних громад;

- вирішують відповідно до законодавства питання про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями;

- контролюють ефективність і законність використання майна комунальних підприємств, установ і організацій сіл і селищ в порядку, визначеному чинним законодавством і цим Статутом.

3. З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності Територіальної громади, органи і посадові особи Територіальної громади будують свої відносини на договірній та податковій основі. При цьому, органи і посадові особи Територіальної громади в межах своїх повноважень, визначених законодавством і цим Статутом, можуть приймати рішення щодо:

- надання пільг по місцевих податках та зборах категоріям підприємств, установ і організацій, діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку Територіальної громади, її населених пунктів;

- надання згоди на зміну функціонального призначення об'єктів соціальної сфери, якими управляють ці підприємства, установи і організації;

- встановлення, відповідно до чинного законодавства, норм та правил ведення ними господарської діяльності з питань, що стосуються екологічної безпеки та соціально-економічного і культурного розвитку Територіальної громади;

- розміщення замовлень на проведення робіт і надання послуг по благоустрою території Територіальної громади, її населених пунктів, обслуговування населення, будівництва та ремонту комунального житла, нежитлових будівель, що знаходяться у комунальній власності Територіальної громади, виробництва продукції та виконання інших робіт за рахунок

бюджетних коштів Територіальної громади або залучених коштів підприємств, установ та організацій;

- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території Територіальної громади нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами включає територію Територіальної громади або її частину.

Стаття 1.4.4.

1. Взаємовідносини Територіальної громади, її органів і посадових осіб з іншими територіальними громадами, їхніми органами і посадовими особами базуються на принципах добросусідства, солідарності та взаємної вигоди.

2. Територіальна громада, її органи місцевого самоврядування і їх посадові особи можуть брати участь у міжмуніципальному та міжнародному співробітництві.

Глава 1.5. Планування розвитку Територіальної громади

Стаття 1.5.1.

1. З метою оптимального використання ресурсів Територіальної громади, забезпечення її сталого розвитку, збереження і примноження культурної спадщини, максимального задоволення інтересів різних поколінь членів Територіальної громади здійснюється планування розвитку Територіальної громади.

2. Планування розвитку Територіальної громади та її населених пунктів реалізується шляхом прийняття Радою таких розроблених з залученням громадськості актів:

- 1) Генерального плану розвитку населених пунктів Територіальної громади;
- 2) Стратегічного плану соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади (Варіант: Стратегія місцевого розвитку) ;

3. На виконання Генерального плану розвитку населених пунктів Територіальної громади та Стратегічного плану соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади (далі – Стратегічний план) Радою приймаються щорічні Плани соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади.

4. З метою відстеження динамічних змін у розвитку Територіальної громади ведеться щорічний моніторинг статистичних показників «Муніципальна статистика».

Стаття 1.5.2.

1. Генеральний план розвитку населених пунктів Територіальної громади (далі – генеральний план) – це основний документ будівного планування, який визначає довгострокову політику Ради щодо розвитку, планування, забудови та іншого використання території населених пунктів Територіальної громади з урахуванням як історичних традицій забудови, збереження та відновлення історичних центрів, так і сучасних потреб розвитку і новітніх тенденцій будівництва.

2. Генеральний план розробляється відповідно до законодавства України про планування та забудову територій з урахуванням положень цього Статуту.

3. Генеральний план затверджується рішенням Ради лише після проходження ним процедури громадського обговорення (громадських слухань) у кожному з населених пунктів Територіальної громади, у порядку, встановленому законодавством України про планування та забудову територій та рішеннями Ради.

Стаття 1.5.3.

1. Планування соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади передбачає:

1) аналіз соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади, її населених пунктів за попередній і поточний роки, визначення основних тенденцій розвитку, їх узгодження з загальнодержавними та регіональними тенденціями розвитку;

2) визначення основних проблем розвитку економіки Територіальної громади, її соціальної сфери, культурного розвитку;

3) оцінку стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу Територіальної громади, визначення резервів такого потенціалу;

4) визначення пріоритетних цілей та напрямів розвитку Територіальної громади на плановий період та шляхи розв'язання основних соціальних, економічних та культурних проблем Територіальної громади;

5) постановку завдань з досягнення визначених цілей, встановлення термінів їхнього виконання з урахуванням фінансових та інших ресурсів Територіальної громади.

Стаття 1.5.4.

1. Стратегічний план передбачає планування соціально-економічного та культурного розвитку Територіальної громади, її населених пунктів на період не менше двох каденцій повноважень Ради.

2. Короткострокові програми розвитку Територіальної громади розробляються на 1 (один) рік та спрямовуються на вирішення завдань, визначених Стратегічним планом.

3. Короткострокові програми розвитку встановлюють пріоритети соціально - економічного та культурного розвитку Територіальної громади, її населених пунктів на плановий період та систему заходів органів і посадових осіб Територіальної громади з їх реалізації із зазначенням термінів виконання, виконавців та ресурсів.

Стаття 1.5.5.

1. Основною умовою визначення цілей у плануванні соціально - економічного та культурного розвитку Територіальної громади та її населених пунктів є задоволення потреб членів Територіальної громади із врахуванням засад сталого розвитку.

Розділ II. Система місцевого самоврядування

Глава 2.1. Загальні засади організації та функціонування системи місцевого самоврядування Територіальної громади

Стаття 2.1.1.

1. Організація та функціонування системи місцевого самоврядування Територіальної громади здійснюється відповідно до положень Конституції та законів України, а також цього Статуту.

2. Система місцевого самоврядування Територіальної громади включає:

- Територіальну громаду;
- Раду-представницький орган місцевого самоврядування, що представляє Територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією та законами України;

- сільського голову, який є головною посадовою особою Територіальної громади;

- виконавчі органи Ради (виконавчий комітет, управління, відділи, служби тощо);

- старост селища Рецюківщина, та села Рождественське;

- органи самоорганізації населення.

3. Розмежування повноважень між складовими системи місцевого самоврядування Територіальної громади здійснюється згідно із законом, цим Статутом та рішеннями, прийнятими на сесії Ради, які не можуть суперечити цьому Статуту.

Стаття 2.1.2.

1. Система місцевого самоврядування Територіальної громади організується та функціонує на принципах, передбачених Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

2. У своїй діяльності складові системи місцевого самоврядування Територіальної громади додатково дотримуються таких принципів:

1) ефективності - рішення, що готуються чи ухвалюються ними мають бути максимально ефективними серед можливих альтернативних рішень;

2) сталості - використання ресурсів Територіальної громади не може шкодити наступним поколінням;

3) екологічності - при прийнятті рішення має забезпечуватися його мінімальний негативний вплив на навколишнє природне середовище;

4) системності - кожне рішення розглядається у взаємозв'язку з іншими рішеннями в просторі та часі;

5) відкритості - рішення готуються та розглядаються відкрито, не може бути жодного рішення, закритого для громадськості;

6) громадської участі - підготовка проектів та прийняття рішень, особливо тих, що стосуються планування та використання ресурсів Територіальної громади має відбуватись за умови широкого громадського обговорення та врахування інтересів Територіальної громади.

Глава 2.2. Територіальна громада – первинний суб'єкт права на місцеве самоврядування

Стаття 2.2.1.

1. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування, основний носій його функцій і повноважень. Вона може вирішувати на території Територіальної громади будь-яке питання, що віднесене Конституцією та законами України до питань місцевого значення, за винятком тих, які, відповідно до принципу субсидіарності, вирішуються органами місцевого самоврядування районного та обласного територіальних рівнів.

2. Територіальна громада здійснює своє право на місцеве самоврядування безпосередньо або через утворені нею органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення.

Стаття 2.2.2.

1. Членами Територіальної громади є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які відповідно до вимог Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», інших актів законодавства України зареєстрували своє місце проживання в населених пунктах Територіальної громади.

2. Реєстрація осіб, які постійно чи тимчасово проживають у населених пунктах Територіальної громади, здійснюється у порядку, визначеному чинним законодавством. Органи Територіальної громади здійснюють облік осіб, які зареєстровані на території громади та ведуть відповідні бази даних за головними категоріями населення (виборці, діти дошкільного віку, школярі, працездатне населення, зайняті, безробітні, пенсіонери тощо).

Стаття 2.2.3.

1. Територіальна громада є суб'єктом права комунальної власності, володіє, користується та розпоряджається майном комунальної власності.

2. Територіальна громада обирає Раду та сільського голову, а також формує об'єкти комунальної власності.

3. Органи місцевого самоврядування територіальної громади є суб'єктами фінансово-кредитних та цивільно-правових відносин у межах, визначених законодавством.

Стаття 2.2.4.

1. До компетенції Територіальної громади входять:

1) всі питання, вирішення яких, відповідно до законів України, здійснюється на місцевому референдумі;

2) питання, віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування Територіальної громади.

2. Перелік питань, віднесених до повноважень органів місцевого самоврядування Територіальної громади, встановлюється відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших законів України, з урахуванням положень статті 4 Європейської Хартії місцевого самоврядування, а саме:

«Органи місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу».

3. До безпосередньої компетенції Територіальної громади не входять питання щодо:

- прийняття рішень з питань, віднесених до компетенції органів державної влади, що поширюють свою юрисдикцію на територію Територіальної громади (Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади та їхніх територіальних органів, органів судової влади тощо);

- прийняття рішень з питань, віднесених відповідно до принципу субсидіарності до компетенції Черкаської обласної та Драбівської районної рад;

- прийняття рішень в частині делегованих законом повноважень органів виконавчої влади, віднесених до компетенції виконавчих органів Ради.

Глава 2.3. Права та обов'язки членів Територіальної громади

Стаття 2.3.1.

1. Членам Територіальної громади гарантується право участі у вирішенні всіх питань місцевого значення, віднесених законом до відання Територіальної громади та її органів.

2. За обсягом муніципальної право- та дієздатності члени Територіальної громади поділяються на дві категорії:

1) повноправні члени Територіальної громади: громадяни України – жителі населених пунктів громади, які відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеві вибори» мають активне виборче право. Зазначені особи володіють муніципальною право- та дієздатністю в повному обсязі;

2) члени Територіальної громади з обмеженою муніципальною право- та дієздатністю: жителі населених пунктів громади, які є іноземцями, особами без громадянства; неповнолітні громадяни України; громадяни України, яких визнано судом недієздатними або такі, що перебувають на строковій військовій службі чи відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Обмеження муніципальної право- та дієздатності цих членів Територіальної громади полягають у позбавленні їх права участі у місцевих виборах, місцевих референдумах, загальних зборах (конференціях) громадян за місцем проживання, права займати посади в органах місцевого самоврядування Територіальної громади.

3. Особи, які відповідно до вимог Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», інших актів законодавства України не зареєстрували своє місце проживання в населених пунктах Територіальної громади, але які володіють нерухомим майном (нерухомістю) на території Територіальної громади, працюють на території Територіальної громади, ведуть іншу діяльність, пов'язану зі сплатою податків до місцевого бюджету Територіальної громади, користуються усіма правами членів Територіальної громади, окрім активного виборчого права, права участі

у місцевих референдумах, загальних зборах (конференціях) громадян за місцем проживання. Рішенням органів місцевого самоврядування Територіальної громади для цієї категорії осіб може встановлюватись право користування інфраструктурою населених пунктів Територіальної громади, а також порядок отримання соціальних, освітніх, медичних та інших послуг на рівних умовах з членами Територіальної громади.

4. Права члена Територіальної громади, окрім активного виборчого права, права участі у місцевих референдумах, права участі у загальних зборах громадян за місцем проживання з вирішальним голосом, надаються також Почесним громадянам Територіальної громади незалежно від місця їхнього проживання, а також, за рішенням Ради – особам, які не є членами Територіальної громади, але отримали у відповідності із Законом України «Про закордонних українців» статус закордонного українця або мають значні, офіційно визнані заслуги перед Територіальною громадою.

Стаття 2.3.2.

1. Основні права членів Територіальної громади передбачені Конституцією та законами України. Крім них члени Територіальної громади мають права на:

- 1) забезпеченість якісною питною водою;
- 2) якісне електропостачання;
- 3) ефективну систему прибирання та вивезення сміття з вулиць, прибудинкових територій та під'їздів багатоквартирних будинків у населених пунктах Територіальної громади;
- 4) забезпеченість належним транспортним сполученням – як внутрішнім так і зовнішнім;
- 5) розгалуженість і якість доріг;
- 6) освітленість вулиць і під'їздів будинків у темну пору доби;
- 7) забезпечення тиші на вулицях та у житлових будинках у нічну пору;
- 8) ефективну систему безпеки громадян та захисту їхнього майна (боротьба зі злочинністю, охорона громадського порядку, попередження та ліквідація наслідків стихійного лиха);
- 9) наявність умов для своєї зайнятості;
- 10) доступність та якість медичних послуг відповідно до державних стандартів;
- 11) ефективну систему надання побутових послуг;
- 12) доступність та якість мобільного зв'язку та інтернет-мереж;
- 13) забезпеченість місцями для відпочинку і дозвілля;
- 14) забезпеченість закладами культури (бібліотеки, будинки культури, кінотеатри тощо);
- 15) вільний доступ до усіх природних об'єктів та угідь в межах громади – лісів, берегів рік та озер тощо.

Зазначений перелік прав членів Територіальної громади не є вичерпним.

2. У своїй діяльності з метою задоволення потреб членів Територіальної громади органи місцевого самоврядування та їхні посадові особи, комунальні підприємства, установи та організації керуються політикою якості, яка затверджується Радою відповідно до міжнародних стандартів якості.

3. Органи місцевого самоврядування Територіальної громади реалізують власні та делеговані Законом повноваження на основі дотримання соціальних та інших стандартів і нормативів, затверджених державою.

4. Порядок реалізації членами Територіальної громади прав на безоплатний доступ до отримання соціальних, освітніх, медичних, інших послуг визначається законодавством України та рішеннями Ради.

5. Рада, у межах власної компетенції та з врахуванням можливостей місцевого бюджету, з метою підвищення рівня соціального захисту членів Територіальної громади, може встановлювати для них загалом або для їх окремих категорій (пенсіонерів, ветеранів війни, репресованих, вдів, багатодітних сімей, вимушених переселенців, учасників АТО тощо) пільгові умови користування інфраструктурою населених пунктів Територіальної громади, надання житлово-комунальних послуг, оподаткування та ін.

6. З метою вдосконалення обліку осіб, які володіють правом пільгового користування соціальною, комунальною інфраструктурою сіл та селищ, Рада може запроваджувати «Посвідчення (картку) члена Великохутірської сільської об'єднаної територіальної громади».

Стаття 2.3.3.

1. Права і обов'язки членів Територіальної громади взаємопов'язані. Наявність прав породжує необхідність виконання членами Територіальної громади обов'язків щодо Територіальної громади в цілому, чи окремих членів Територіальної громади.

2. Основні обов'язки членів Територіальної громади передбачені Конституцією та законами України. Окрім них, на членів Територіальної громади покладаються обов'язки щодо:

1) збереження та розвитку традицій, звичаїв та особливостей Територіальної громади, населених пунктів, шанобливого ставлення до їхньої історії, до об'єктів історико-культурної спадщини;

2) сприяння сталому розвитку Територіальної громади та її населених пунктів;

3) толерантного ставлення до усіх членів Територіальної громади незалежно від їхнього етнічного походження, віросповідання, політичних переконань тощо;

4) сприяння реалізації права членів Територіальної громади на задоволення передбачених цим Статутом основних соціально-побутових, економічних, культурно-духовних потреб та потреб безпеки;

5) бережливого ставлення до зелених насаджень, природних об'єктів, усього довкілля території Територіальної громади.

3. Усі, хто проживає або перебуває на території Територіальної громади, зобов'язані поважати права і свободи членів Територіальної громади.

Особи, винні у порушенні відповідних прав і свобод, притягуються до відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 2.3.4.

1. З метою захисту прав і свобод членів Територіальної громади, їх окремих категорій (пенсіонери, інваліди, ветерани війни, репресовані, національні меншини, вимушені переселенці, учасники АТО тощо) рішенням Ради може бути запроваджено інститут громадського Уповноваженого Територіальної громади з питань захисту їхніх прав (далі - Муніципальний омбудсмен).

2. Повноваження Муніципального омбудсмена визначаються «Положенням про Муніципального омбудсмена», яке затверджується Радою.

3. З метою дотримання прав дітей (осіб у віці до 14 років) і підлітків (осіб у віці від 14 років до 18 років) рішенням Ради може бути запроваджено інститут громадського Уповноваженого Територіальної громади з прав дітей і підлітків (далі - Дитячий омбудсмен).

4. Повноваження Уповноваженого з прав дітей і порядок його призначення визначається «Положенням про Дитячого омбудсмена», яке затверджується Радою з рахуванням таких пріоритетних напрямів його діяльності:

1) експертиза проектів актів органів місцевого самоврядування Територіальної громади щодо дотримання прав дітей і підлітків;

2) ведення просвітницької і роз'яснювальної роботи серед дітей, підлітків та дорослих щодо вимог міжнародного права та законодавства України щодо дотримання прав дітей та підлітків;

3) забезпечення широкої поінформованості членів Територіальної громади про права дитини через установи освіти, відповідні громадські організації та засоби масової інформації;

4) моніторинг стану дотримання на території громади прав дітей та підлітків, виявлення фактів порушень їхніх прав в сім'ях, дитячих будинках, школах та дошкільних закладах тощо і вжиття заходів щодо їх припинення відповідно до законодавства України;

5) надання конкретної допомоги дітям, права яких порушені, шляхом звернення до органів виконавчої влади та правоохоронних органів відповідно до їхньої компетенції тощо.

5. Виконавчі органи Ради створюють умови для діяльності Муніципального та Дитячого омбудсменів у порядку, встановленому відповідними положеннями, затвердженими Радою.

Глава 2.4. Форми участі членів Територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування: загальні засади

Стаття 2.4.1.

1. Участь членів Територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування реалізується у формах, визначених Конституцією та законами України та цим Статутом.

2. На території Територіальної громади створюються необхідні умови для розвитку партисипаторної демократії (демократії участі), активного залучення членів Територіальної громади до участі у плануванні розвитку території, у розробці та прийнятті рішень з питань, вирішення яких віднесено Конституцією та законами України до компетенції територіальних громад та їхніх органів, у контролі за діяльністю органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення та їхніх посадових осіб

3. Органи місцевого самоврядування Територіальної громади та їхні посадові особи враховують пропозиції членів Територіальної громади щодо вдосконалення системи муніципального управління, соціально-економічного та культурного розвитку, забезпечення прав членів Територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення.

4. Будь-які обмеження права членів Територіальної громади на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їхньої раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, за мовними або іншими ознаками забороняються.

Стаття 2.4.2.

1. Формами участі членів Територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення є:

- місцеві вибори;
- місцевий референдум;
- загальні збори членів Територіальної громади;
- громадські слухання;
- місцеві ініціативи;
- органи самоорганізації населення;
- індивідуальні та колективні петиції;
- консультативно-дорадчі органи (громадські ради);
- участь у роботі інститутів громадянського суспільства (громадських організацій, благодійних організацій, професійних спілок, інших неприбуткових організацій), які опікуються питаннями здійснення місцевого самоврядування в Територіальній громаді;
- інші не заборонені законом форми безпосередньої участі членів Територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, встановлені рішенням Ради.

Глава 2.5. Місцеві вибори

Стаття 2.5.1.

1. Повноправні члени Територіальної громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування беруть участь у вільних виборах:

- сільського Голови;
- депутатів Ради;
- селищних та сільських старост.

Стаття 2.5.2.

1. Порядок реалізації виборчого права членами Територіальної громади на місцевих виборах встановлюється законодавством України.

Глава 2.6. Місцевий референдум**Стаття 2.6.1.**

1. Місцевий референдум є формою безпосереднього вирішення членами Територіальної громади питань, віднесених Конституцією, законами України до відання місцевого самоврядування, шляхом вільного волевиявлення.

2. Участь у місцевому референдумі приймають лише повноправні члени Територіальної громади.

3. Види, порядок ініціювання, призначення та проведення місцевих референдумів визначається законом.

Стаття 2.6.2.

1. Предметом місцевого референдуму може бути питання місцевого значення, віднесене до відання Територіальної громади та її органів.

2. Коло питань, які не можуть бути винесені на місцевий референдум, визначаються законом.

3. Питання, що виносяться на місцевий референдум, не повинні призводити до порушення рівноправності, громадської злагоди в Територіальній громаді, обмежувати або скасовувати права і свободи членів Територіальної громади або їх окремих категорій.

Стаття 2.6.3.

1. Місцевий референдум вважається таким, що відбувся, якщо у ньому взяло участь більше половини повноправних членів Територіальної громади. Якщо місцевий референдум визнано таким, що не відбувся, рішення з питання, що виносилося на місцевий референдум, приймає Рада.

2. Рішення місцевого референдуму вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини членів Територіальної громади, які взяли участь у голосуванні. У разі рівної кількості голосів, поданих «за» і «проти», вважається, що питання, яке було винесене на референдум, вирішене негативно.

3. Питання, яке не одержало підтримки на референдумі, може повторно виноситися на референдум не раніше, ніж через два роки.

4. Рішення місцевого референдуму і результати голосування оприлюднюються у порядку, встановленому цим Статутом та Регламентом Ради.

5. Рішення місцевого референдуму, крім консультативного, мають найвищу юридичну силу по відношенню до актів органів місцевого самоврядування Територіальної громади та їхніх посадових осіб.

6. Якщо для реалізації рішення місцевого референдуму потрібне прийняття іншого правового акта, орган місцевого самоврядування Територіальної громади, до компетенції якого належить це питання, зобов'язаний прийняти такий акт невідкладно (не пізніше, ніж на найближчих сесіях Ради або засіданні її виконавчого комітету).

Глава 2.7. Загальні збори членів Територіальної громади

Стаття 2.7.1.

1. Члени Територіальної громади для спільного публічного обговорення та безпосереднього вирішення питань місцевого значення, що стосуються загальних інтересів усієї Територіальної громади, або питань, що мають важливе значення жителів певної частини населеного пункту громади, проводять загальні збори членів Територіальної громади (далі - загальні збори), збори жителів населених пунктів Територіальної громади, жителів мікрорайонів, вулиць, кварталів, будинків тощо.

2. Ініціювання, організація та проведення загальних зборів регламентуються законом та Положенням про загальні збори членів Територіальної громади, яке затверджується Радою.

3. На розгляд загальних зборів можуть виноситися такі питання:

1) інформування членів Територіальної громади про прийняті Радою та її виконавчими органами рішення, стан їх виконання, а також виконання законів України, підзаконних актів з питань, що становлять громадський інтерес для всіх членів Територіальної громади або її частини;

2) заслуховування інформації сільського голови, селищного, сільського старости (в.о. старости), керівників виконавчих органів Ради, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності Територіальної громади, в частині питань, порушених жителями населених пунктів Територіальної громади, жителів мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку тощо;

3) ініціювання і створення органів самоорганізації населення, схвалення положень про них, внесення змін і доповнень до положень, вирішення питань про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення тощо;

4) внесення пропозицій до органів місцевого самоврядування Територіальної громади щодо включення до переліку об'єктів комунальної власності підприємств, установ та організацій, їхніх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населених пунктів Територіальної громади або жителів відповідної території;

5) запровадження добровільного самооподаткування;

6) розгляд і внесення жителями населених пунктів Територіальної громади пропозицій до Ради щодо найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, площ тощо, встановлення пам'ятників тощо в межах цих населених пунктів.

Цей перелік питань, віднесених до відання загальних зборів громадян, не є вичерпним і може бути доповнений рішенням Ради.

4. Загальні збори Територіальної громади або жителів адміністративного центру Територіальної громади скликаються сільським головою за власною ініціативою, за ініціативою (пропозицією) органу самоорганізації населення,

що діє на території мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку, або за пропозицією ініціативної групи членів Територіальної громади за місцем проживання.

5. Загальні збори членів територіальної громади – жителів населених пунктів Територіальної громади, що не є її адміністративним центром, скликаються сільським головою або відповідним сільським, селищним старостою.

6. Загальні збори членів Територіальної громади – жителів мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку скликаються відповідним органом самоорганізації населення або ініціативною групою громадян.

7. Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома членів Територіальної громади, які проживають у відповідному населеному пункті або на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення загальних зборів та переліку питань, які передбачається винести на обговорення. У випадках особливої необхідності населенню повідомляється додатково про скликання загальних зборів у день їх проведення.

8. Загальні збори є правомочними за умови присутності на них більше половини повноправних членів Територіальної громади, які проживають у відповідному населеному пункті або на відповідній території.

Стаття 2.7.2.

1. За результатами загальних зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. До протоколу загальних зборів додаються матеріали реєстрації їхніх учасників та протоколи лічильної комісії.

2. З розглянутих питань загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів приймаються більшістю голосів членів Територіальної громади, які присутні на загальних зборах, відкритим голосуванням. Рішення загальних зборів підписуються головою і секретарем зборів.

3. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання старостою відповідного населеного пункту Територіальної громади, органами самоорганізації населення, що розташовані у відповідному населеному пункті Територіальної громади або на відповідній території. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для Територіальної громади, але віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування Територіальної громади, мають рекомендаційний характер.

Глава 2.8. Громадські слухання

Стаття 2.8.1.

1. Громадські слухання є формою участі членів Територіальної громади у виробленні пропозицій щодо прийняття рішень органами місцевого самоврядування Територіальної громади та у контролі за діяльністю органів місцевого самоврядування.

2. Громадські слухання поділяються на:

1) загальні - громадські слухання, предмет яких стосується інтересів усіх членів Територіальної громади;

2) місцеві - громадські слухання, які стосуються частини Територіальної громади (населеного пункту, мікрорайону, кварталу, вулиці тощо).

3. Громадські слухання проводяться у формі зустрічей членів Територіальної громади з сільським головою, депутатами Ради, посадовими особами органів місцевого самоврядування Територіальної громади, селищними, сільськими старостами під час яких члени Територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо вирішення винесених на їхній розгляд питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

4. Участь у громадських слуханнях обов'язкова для їхніх ініціаторів, авторів проектів документів (актів), що виносяться на громадські слухання, представників профільних щодо предмету слухань комісій ради та її виконавчих органів, керівників комунальних підприємств, установ і організацій, яких стосуються ці громадські слухання, депутатів Ради, сільського голови, старост та інших посадових осіб, звітування яких є предметом громадських слухань. Відсутність ініціаторів на громадських слуханнях не може бути підставою для перенесення громадських слухань чи визнання їх такими, що не відбулися.

5. На громадські слухання можуть бути запрошені:

- народні депутати України;
- депутати районної, обласної рад;
- представники органів виконавчої влади;
- представники підприємств, установ та організацій, розташованих на території Територіальної громади;
- експерти з питань, що є предметом громадських слухань, в тому числі іноземні;
- інші особи.

Стаття 2.8.2.

1. Основними засадами громадських слухань у Територіальній громаді є:

- громадські слухання проводяться на засадах добровільності, відкритості, прозорості, свободи висловлювань, політичної неупередженості та обов'язкового розгляду поданих на них пропозицій;

- ніхто не може бути примушений до участі або неучасті в громадських слуханнях;

- громадські слухання мають відкритий характер. Кожен член Територіальної громади, що живе на відповідній території, може взяти участь у громадських слуханнях;

- вся інформація (у тому числі копії документів), пов'язана з ініціюванням, підготовкою, проведенням громадських слухань, розглядом прийнятих на них рішень, а також рішення органів місцевого самоврядування Територіальної громади та їхніх посадових осіб, прийняті за результатами розгляду питань, що становили предмет слухань, розміщуються на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування Територіальної громади

у спеціальному розділі, обов'язково поширюються в місцевих ЗМІ та іншими способами, відповідно до вимог цього Статуту;

- в процесі ініціювання, підготовки, проведення, а також після проведення громадських слухань, не може чинитися перешкод для діяльності представників засобів масової інформації щодо їх висвітлення;

- громадські слухання не можуть використовуватись для політичної, у тому числі передвиборчої агітації.

Стаття 2.8.3.

1. Предметом громадських слухань може бути:

1) обговорення проектів нормативно-правових актів Ради, її виконавчих органів, Голови громади та внесення пропозицій щодо їх прийняття;

2) обговорення проектів та програм соціально-економічного та культурного розвитку, проекту бюджету Територіальної громади на наступний рік, інших проектів документів планування розвитку Територіальної громади та її населених пунктів та подання пропозицій щодо їх прийняття відповідним органам місцевого самоврядування Територіальної громади;

3) розгляд соціальних, економічних, культурних, екологічних, інших значимих для Територіальної громади, внесення пропозицій щодо їх вирішення відповідними органами місцевого самоврядування Територіальної громади;

4) обговорення проектів містобудівної документації, місцевих правил забудови відповідно до чинного законодавства.

2. На загальні громадські слухання в обов'язковому порядку виносяться проекти бюджету, ставок місцевих податків і зборів, комунальних тарифів, які затверджуються Радою, довгострокових програм соціально-економічного і культурного розвитку Територіальної громади.

3. Не можуть бути предметом громадських слухань:

1) питання, не віднесені законодавством України до відання територіальних громад та їхніх органів;

2) питання, що суперечать Конституції та чинному законодавству України.

Стаття 2.8.4.

1. Право голосу на загальних громадських слуханнях мають усі повнолітні члени Територіальної громади, крім осіб, які визнані недієздатними за рішенням суду.

2. Право голосу на місцевих громадських слуханнях мають члени Територіальної громади, які постійно проживають на території відповідного населеного пункту громади, мікрорайону, кварталу, вулиці тощо.

3. Процедурні питання реалізації права членів Територіальної громади на участь у громадських слуханнях регулюються Положенням про громадські слухання, яке затверджується Радою на розвиток положень цього Статуту.

Глава 2.9. Місцеві ініціативи

Стаття 2.9.1.

1. Члени Територіальної громади мають право ініціювати розгляд у Раді будь-якого питання, віднесеного законом до відання місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива реалізується у формі подання до Ради проекту рішення Ради разом з супровідними документами, визначеними Регламентом Ради.

3. Суб'єктами розробки проекту рішення Ради у порядку місцевої ініціативи можуть бути:

- 1) члени Територіальної громади, об'єднані в ініціативну групу;
- 2) інститути громадянського суспільства, легалізовані на території Територіальної громади;
- 3) органи самоорганізації населення, легалізовані на території Територіальної громади.

Стаття 2.9.2.

1. Реєстрація проекту рішення Ради, поданого у порядку місцевої ініціативи, здійснюється секретарем Ради за умови підтримки такого проекту рішення не менше як 300 повноправними членами Територіальної громади.

2. Реєстрація проекту рішення Ради, що стосується окремого населеного пункту Територіальної громади, здійснюється секретарем Ради за умови підтримки такого проекту рішення не менше як 100 повноправними членами Територіальної громади - жителів цього населеного пункту.

3. Підтримка проекту рішення Ради, поданого у порядку місцевої ініціативи, здійснюється у формі підписів членів Територіальної громади під проектом такого рішення. Ініціативна група збирає підписи на підтримку проекту рішення, поданого у порядку місцевої ініціативи, на підписних листах, форма яких затверджується Радою.

4. Проект рішення, поданого у порядку місцевої ініціативи, розглядається на сесії Ради у порядку, встановленому Регламентом ради, з урахуванням положень цього Статуту.

5. Рада в межах своїх повноважень може:

- прийняти проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи;
- відхилити проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи;
- направити проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи, на доопрацювання відповідною депутатською комісією за обов'язкової участі членів ініціативної групи.

Розгляд узгодженого з членами ініціативної групи допрацьованого проекту рішення здійснюється на наступному пленарному засіданні Ради. Повторне направлення проекту на доопрацювання не допускається.

6. З питання, внесеного до Ради у порядку місцевої ініціативи, Рада може розглянути власний альтернативний проект рішення у випадку, якщо проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи, відхилений.

7. Рішення Ради з питання, внесенного у порядку місцевої ініціативи, в 10-денний термін надсилається членам ініціативної групи та оприлюднюється в порядку, встановленому Регламентом Ради та цим Статутом.

8. Регулювання окремих процедурних питань реалізації права членів Територіальної громади на місцеву ініціативу, а також затвердження зразків документів, необхідних для реалізації права на місцеву ініціативу, визначається Положенням про місцеві ініціативи, яке затверджується Радою на розвиток положень даного Статуту.

Глава 2.10. Органи самоорганізації населення

Стаття 2.10.1.

1. Органи самоорганізації населення є представницькими органами, які утворюються членами Територіальної громади, що проживають в її окремих населених пунктах, які не є адміністративним центром громади або на певній території населеного пункту, для вирішення таких основних завдань:

1) створення умов для участі членів Територіальної громади - жителів населеного пункту або відповідної території населеного пункту у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;

2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

3) сприяння участі жителів у реалізації проектів та програм соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших програм.

2. До системи органів самоорганізації населення Територіальної громади входять:

- сільські комітети;
- комітети мікрорайонів;
- вуличні комітети.

3. Організація та діяльність органів самоорганізації населення регламентується законом та Положенням про органи самоорганізації населення Територіальної громади, яке затверджується Радою.

Глава 2.11. Індивідуальні звернення та колективні петиції

Стаття 2.11.1.

1. Для захисту своїх прав та законних інтересів члени Територіальної громади можуть направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів місцевого самоврядування Територіальної громади, їхніх посадових осіб, які зобов'язані розглянути такі звернення і надати обґрунтовану відповідь у встановлений законом термін.

2. Порядок розгляду звернень членів Територіальної громади регламентується Законом України «Про звернення громадян» та відповідними актами органів місцевого самоврядування Територіальної громади.

Глава 2.12. Участь у роботі органів місцевого самоврядування та робота на виборних посадах місцевого самоврядування.

Стаття 2.12.1.

1. Члени Територіальної громади мають право бути присутніми на засіданнях Ради, її постійних комісій. Особи, що виявили бажання відвідати таке засідання, повинні, не пізніше як за три дні до її відкриття, подати відповідну заяву на ім'я секретаря Ради, на якого покладається обов'язок забезпечити умови для такого відвідування.

2. У разі неможливості забезпечити відвідування членами Територіальної громади сесії Ради з організаційних чи технічних причин, секретар Ради повинен їх про це повідомити. Відмова членам Територіальної громади у відвіданні сесії Ради, яка не пов'язана з організаційними чи технічними причинами, повинна бути оформлена у письмовій формі і може бути підставою для порушення питання про відповідальність секретаря Ради.

Стаття 2.12.2.

1. Члени Територіальної громади мають право брати участь у засіданнях виконавчого комітету Ради при розгляді питань, пов'язаних із реалізацією їхніх конституційних прав, забезпечення яких віднесено до відання місцевого самоврядування.

Глава 2.13. Участь у роботі інститутів громадського суспільства (громадських організацій, благодійних організацій, професійних спілок, інших неприбуткових організацій), які опікуються питаннями здійснення місцевого самоврядування в Територіальній громаді.

Стаття 2.13.1

1. У Територіальній громаді взаємодія органів місцевого самоврядування з інститутами громадського суспільства розглядається як пріоритетний напрямок розвитку партисипаторної демократії, залучення членів Територіальної громади, об'єднаних спільними інтересами, до процесу планування розвитку Територіальної громади, розробки та прийняття управлінських рішень, контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування Територіальної громади та їхніх посадових осіб.

2. До інститутів громадського суспільства належать громадські організації, благодійні організації, професійні спілки, асоціації роботодавців, інші некомерційні організації, легалізовані на території Територіальної громади, статутна діяльність яких передбачає відстоювання інтересів різних категорій (за соціальною, професійною чи іншою ознакою) членів Територіальної громади.

Стаття 2.13.2.

1. Органи місцевого самоврядування Територіальної громади та їхні посадові особи, органи самоорганізації населення можуть укладати з інститутами громадського суспільства договори (угоди) про взаємодію і співробітництво у вирішенні питань місцевого значення.

2. Представники інститутів громадського суспільства запрошуються на сесії Ради та засідання її виконавчого комітету у разі розгляду питань, якими опікуються ці інститути.

3. Представники інститутів громадського суспільства можуть залучатися як експерти до розробки проектів рішень Ради та її виконавчого комітету

Глава 2.14. Сільська рада та її виконавчий комітет

Стаття 2.14.1.

1. Рада є представницьким органом місцевого самоврядування Територіальної громади, який здійснює від імені та в інтересах Територіальної громади функції та повноваження місцевого самоврядування. Рада складається з депутатів, обраних у порядку, встановленому Конституцією та законами України.

2. Загальний склад (чисельність депутатів) Ради відповідно до закону становить 14 осіб.

3. Строк повноважень Ради відповідно до Конституції України становить 5 років.

4. Дострокове припинення повноважень Ради може бути здійснене у випадках і у порядку визначеному Конституцією та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Стаття 2.14.2.

1. Завдання, функції та повноваження Ради визначаються законодавством України та цим Статутом.

2. Рада є юридичною особою, має власну печатку, рахунки у Державному казначействі України та інших фінансових установах, має право набувати від свого імені майнові та особисті немайнові права, несе відповідні зобов'язання, може бути позивачем і відповідачем у судах.

Стаття 2.14.3.

1. Робочими органами Ради є її постійні та тимчасові комісії, які обираються з числа депутатів для вивчення проблем і потреб, попереднього розгляду і підготовки проектів рішень Ради. Комісії здійснюють контроль за виконанням рішень Ради та її виконавчого комітету.

2. Для забезпечення своєї діяльності Рада створює допоміжний орган - апарат Ради. Апарат Ради адміністративно підпорядкований сільському голові, який спрямовує і контролює його роботу, а функціонально - секретареві Ради, який безпосередньо організовує діяльність апарату. Визначення загальної чисельності апарату Ради, розмір та структура видатків на його утримання, вирішення інших питань функціонування апарату Ради здійснюються відповідно до законодавства України.

3. Видатки на забезпечення діяльності Ради передбачаються у місцевому бюджеті Територіальної громади.

Стаття 2.14.4.

1. Формами роботи Ради є її пленарні сесійні засідання та робота постійних і тимчасових комісій Ради. Сесійні засідання Ради проводяться у приміщенні залу засідань Ради. Не допускається проведення сесійних засідань Ради в іншому приміщенні, якщо це не викликано надзвичайними обставинами.

2. Порядок роботи Ради визначається Регламентом Великохутірської сільської Ради, який затверджується Радою у відповідності до законодавства України і не може суперечити цьому Статуту. Дотримання вимог Регламенту Ради забезпечує сільський голова.

3. Сесійне засідання Ради є правомочним, якщо на ньому зареєстровано більшість від загального складу депутатів Ради. Порядок реєстрації депутатів Ради на сесійному засіданні визначається Регламентом Ради.

4. Робота постійних і тимчасових комісій Ради може здійснюватись у спеціально відведених приміщеннях Ради або у виїзному режимі - у залежності від питань, які розглядаються, і кола підприємств, установ та організацій, яких стосуються ці питання.

5. Порядок підготовки, проходження, ухвалення, зберігання рішень Ради, забезпечення режиму доступу до них визначається законами України, Регламентом Ради та цим Статутом.

Стаття 2.14.5.

1. Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

2. Рішення Ради приймається на її планерному засіданні після обговорення більшістю депутатів від загального складу Ради, крім випадків, передбачених Законом України. При встановленні результатів голосування до загального складу Ради включається сільський голова, якщо він бере участь у планерному засіданні Ради, і враховується його голос.

3. Рішення ради приймаються відкритим поіменним голосуванням, окрім випадків, передбачених Законом України, в яких рішення приймаються таємним голосуванням. Результати поіменного голосування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». На офіційному веб – сайті Ради розміщуються в день голосування і зберігаються протягом необмеженого строку всі результати поіменних голосувань. Результати поіменного голосування є невід'ємною частиною протоколу сесії Ради.

4. Рішення Ради у п'ятиденний строк з моменту його прийняття може бути зупинено сільським головою і внесено на повторний розгляд Ради із обґрунтуванням зауважень. Рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення. Якщо Рада відхилила зауваження сільського голови і підтвердила попереднє рішення двома третинами депутатів від загального складу Ради, воно набирає чинності.

5. Рішення Ради нормативно – правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо Радою не встановлено більш пізній строк введення цих рішень у дію.

6. Виконавчий комітет Ради в межах своїх повноважень приймає рішення. Рішення виконавчого комітету приймаються на його засіданні більшістю голосів від загального складу виконавчого комітету і підписуються сільським головою.

7. У разі незгоди сільського голови з рішенням виконавчого комітету Ради він може зупинити дію цього рішення своїм розпорядженням та внести це питання на розгляд відповідної Ради.

8. Сільський голова в межах своїх повноважень видає розпорядження.

9. Рішення виконавчого комітету Ради з питань, віднесених до власної компетенції виконавчих органів влади, можуть бути скасовані відповідною Радою.

10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або Законом України визнаються незаконними в судовому порядку.

11. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Проекти актів органів місцевого самоврядування оприлюднюються в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки.

12. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

13. Підставами зупинення рішення Ради сільським головою можуть бути:

1) порушення Радою Конституції та законів України, рішень місцевих референдумів, Статуту Територіальної громади, Регламенту Ради, рішень Ради про затвердження місцевого бюджету та щодо проектів і програм розвитку Територіальної громади, її населених пунктів;

2) виявлення порушень при підготовці тексту рішення, поданого на підпис сільському голові, виходячи із співставлення тексту проекту рішення, внесеного на розгляд Ради, і стенограми засідання Ради;

3) прийняття Радою рішень з питань, які не віднесені до її компетенції;

4) прийняття Радою рішень, виконання яких може спричинити погіршення соціально-економічної ситуації в Територіальній громаді, завдати шкоди правам та законним інтересам членам Територіальної громади;

5) випадки, коли при прийнятті рішення Ради не було повідомлено про конфлікт інтересів суб'єктів прийняття рішення.

14. У двотижневий строк Рада зобов'язана повторно розглянути рішення, зупинене сільським головою, та його пропозиції.

У разі, якщо Рада прийме рішення про відхилення пропозицій сільського голови і підтвердить попереднє рішення двома третинами голосів від загального складу Ради, то таке рішення набирає чинності.

15. У разі, якщо Рада не розгляне у встановлений законом термін рішення, зупинене сільським головою, та його пропозиції, а також у разі, якщо Рада не проголосує двома третинами голосів за відхилення зауважень сільського голови чи підтвердження попереднього рішення Ради, то таке рішення втрачає чинність з дня його прийняття.

16. Рішення Ради нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо Радою не встановлено більш пізній строк введення цих рішень у дію. Офіційне оприлюднення рішень Ради здійснюється у порядку, визначеному цим Статутом та Регламентом Ради.

17. Рішення Ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Стаття 2.14.6.

1. Сільський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед Територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами. На вимогу не менше половини депутатів відповідної Ради сільський голова зобов'язаний прозвітувати перед Радою про роботу виконавчих органів Ради у будь – який визначений ними термін.

Стаття 2.14.7.

1. Депутат Ради є членом представницького органу місцевого самоврядування, представником інтересів Територіальної громади, інтересів виборців округу (населеного пункту громади).

2. Повноваження депутата Ради починаються з дня відкриття першої сесії Ради з моменту офіційного оголошення підсумків виборів територіальною виборчою комісією і закінчуються в день відкриття першої сесії Ради нового скликання, крім випадків дострокового припинення повноважень депутата.

3. Перед вступом в свої повноваження депутат складає урочисту присягу.

4. Порядок принесення депутатом присяги визначається Регламентом Ради.

5. Повноваження депутатів, порядок організації і гарантії депутатської діяльності визначаються Конституцією України, законом про статус депутата, іншими законами.

6. Повноваження депутата можуть бути припинені достроково у випадках та в порядку, передбачених законом.

7. Депутат здійснює свої повноваження на громадських засадах.

8. Депутат Ради, фракція політичної партії у Раді періодично звітують перед виборцями про свою діяльність. Періодичність, порядок організації та проведення звітів депутатами встановлюється Радою.

9. Рада, інші органи місцевого самоврядування Територіальної громади створюють умови для навчання та підвищення професійної компетентності депутатів Ради.

10. Депутати Ради можуть мати помічників-консультантів, статус яких визначається законом та відповідним Положенням, затвердженим Радою. Помічники-консультанти депутата працюють на громадських засадах.

Стаття 2.14.8.

1. Секретар Ради працює в Раді на постійній основі. Секретар Ради обирається Радою з числа її депутатів на строк повноважень Ради за пропозицією відповідного сільського голови. Пропозиція щодо кандидатури секретаря Ради може вноситися на розгляд Ради не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної Ради у разі, якщо:

1) на день проведення першої сесії Ради, обраної на чергових виборах, не завершені вибори відповідно сільського голови;

2) Рада не підтримала кандидатуру на посаду секретаря Ради, запропоновану відповідним сільським головою;

3) протягом тридцяти днів з дня відкриття першої сесії Ради сільський голова не вніс кандидатуру на посаду секретаря Ради;

4) на наступній черговій сесії після виникнення вакансії секретаря Ради у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень відповідний сільський голова не вніс на розгляд ради кандидатуру на посаду секретаря Ради;

5) посада секретаря Ради стає вакантною під час вакантності посади відповідного сільського голови у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень.

У разі якщо Рада не підтримала кандидатуру, внесену на її розгляд не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної Ради згідно з пунктом 2 цієї частини, наступну пропозицію щодо кандидатури секретаря Ради вносить сільський голова.

2. Секретар Ради не може суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах, займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток, якщо інше не передбачено законом.

3. Секретар Ради:

1) у випадку, передбаченому частиною другою статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», здійснює повноваження сільського голови;

2) скликає сесії Ради у випадках, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»; повідомляє депутатам і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення сесії Ради, питання, які передбачається внести на розгляд Ради;

3) веде засідання Ради та підписує її рішення у випадках, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»

4) організує підготовку сесій Ради, питань, що вносяться на розгляд Ради, забезпечує оприлюднення проектів рішень Ради відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" та інших законів;

5) забезпечує своєчасне доведення рішень Ради до виконавців і населення, організує контроль за їх виконанням, забезпечує офіційне оприлюднення рішень Ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, а також документів, підготовлених у процесі здійснення Радою регуляторної діяльності, та інформації про здійснення Радою регуляторної діяльності;

6) за дорученням сільського голови координує діяльність постійних та інших комісій Ради, дає їм доручення, сприяє організації виконання їх рекомендацій;

7) сприяє депутатам Ради у здійсненні їх повноважень;

8) організовує за дорученням Ради відповідно до законодавства здійснення заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням референдумів та виборів до органів державної влади і місцевого самоврядування;

9) забезпечує зберігання у відповідних органах місцевого самоврядування офіційних документів, пов'язаних з місцевим самоврядуванням відповідної Територіальної громади, забезпечує доступ до них осіб, яким це право надано у встановленому порядку;

10) вирішує за дорученням сільського голови або відповідної Ради інші питання, пов'язані з діяльністю Ради та її органів.

4. Секретар Ради може за рішенням Ради одночасно здійснювати повноваження секретаря виконавчого комітету відповідної Ради.

5. Повноваження секретаря Ради можуть бути достроково припинені за рішенням відповідної Ради.

Стаття 2.14.9.

1. У Раді та її виконавчих органах може виникати конфлікт інтересів, тобто ситуація, коли рішення, яке приймається Радою, виконавчим комітетом, може мати позитивні чи негативні наслідки для приватного інтересу суб'єкта (одного суб'єктів) прийняття рішення (депутата Ради, сільського голови, інших посадових осіб органів місцевого самоврядування Територіальної громади) або родичів (членів сім'ї, коло яких визначено Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції»).

2. У разі, якщо на розгляд сесії Ради або її виконавчих органів винесене питання, яке породжує у депутатів Ради, сільського голови, інших посадових осіб місцевого самоврядування Територіальної громади конфлікт інтересів, ці особи зобов'язані повідомити Раду, її виконавчий комітет про цей конфлікт інтересів у письмовій формі. Письмова заява про наявність конфлікту інтересів оголошується на засіданні і долучається до протоколу засідання.

Глава 2.15. Сільський голова

Стаття 2.15.1

1. Сільський голова є головною посадовою особою Територіальної громади.

2. Сільський голова обирається повноправними членами Територіальної громади, у визначеному законом порядку, шляхом вільних виборів на основі загального, прямого, рівного виборчого права при таємному голосуванні.

Сільським головою може бути обраний громадянин України, який має право голосу відповідно до статті 70 Конституції України. Не може бути обраним сільським головою громадянин України, який має судимість за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, злочину проти виборчих прав громадян чи корупційного злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

3. Сільський голова не може бути депутатом будь-якої Ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток.

4. На сільського голову поширюються повноваження та гарантії депутатів місцевих рад, що передбачені Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», а також обмеження, встановлені законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про засади запобігання і протидії корупції».

5. Термін повноважень сільського голови відповідно до Конституції України становить 5 років. Повноваження сільського голови починаються з моменту оголошення територіальною виборчою комісією на пленарному засіданні Ради рішення про його обрання і закінчуються у момент вступу на цю посаду іншої обраної відповідно до закону особи. Перед вступом у свої повноваження сільський голова складає урочисту присягу такого змісту:

«Я, (прізвище, ім'я, по батькові), усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити громаді та народові України, неухильно дотримуватися Конституції України, та законів України, сприяти втіленню їх у життя, охороняти права, свободи і законні інтереси громадян, сумлінно виконувати свої посадові обов'язки»

6. Якщо вибори сільського голови проведенні одночасно з виборами депутатів, то присяга складається на першому планерному засіданні новообраної Ради після складання присяги депутатами Ради.

7. Форми роботи і повноваження сільського голови визначаються Конституцією України, законодавством України, цим Статутом, Регламентом Ради.

8. Повноваження сільського голови припиняються достроково сільською громадою шляхом сільського референдуму. Рішення про проведення сільського референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського голови приймається Радою як з ініціативи власної, так і на вимогу не менш як однієї десятої частини жителів Територіальної громади, які мають право голосу на місцевих виборах.

Повноваження сільського голови вважаються достроково припиненими у разі:

- його звернення з особистою заявою до Ради про складення ним повноважень голови;
- припинення його громадянства;
- набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

- набрання законної сили рішенням суду про притягнення його до відповідальності за правопорушення, пов'язане з корупцією, яким накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

- відкликання з посади за народною ініціативою;

- визнання його судом недієздатним, безвісно відсутнім або оголошення таким, що помер;

- його смерті.

9. Порядок дострокового припинення повноважень сільського голови визначає законодавство України.

Сільський голова:

1) забезпечує здійснення у межах наданих законом повноважень органів виконавчої влади на відповідній території, додержання Конституції та законів України, виконання актів Президента України та відповідних органів виконавчої влади;

2) організує в межах, визначених Законом, роботу Ради та виконавчого комітету;

3) підписує рішення Ради та її виконавчого комітету;

Р4) вносить на розгляд Ради пропозицію щодо кандидатури на посаду секретаря Ради;

5) вносить на розгляд Ради пропозиції про кількісний і персональний склад виконавчого комітету відповідної Ради;

6) вносить на розгляд Ради пропозиції щодо структури виконавчих органів Ради, апарату Ради та її виконавчого комітету, їх штатів, встановлених відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України;

7) здійснює керівництво апаратом Ради та її виконавчого комітету;

8) скликає сесії Ради, вносить пропозиції та формує порядок денний сесій і головує на пленарних засіданнях Ради;

9) забезпечує підготовку на розгляд Ради проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку, цільових програм з інших питань самоврядування, місцевого бюджету та звіту про його виконання, рішень Ради з інших питань, що належать до відання; оприлюднює затверджені Радою програми, бюджет та звіти про їх виконання;

10) призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів Ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади;

11) скликає загальні збори громадян за місцем проживання;

11-1) вносить на розгляд Ради пропозиції про утворення спеціалізованої установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

11-2) вносить на розгляд Ради пропозиції щодо кандидатури на посаду керівника установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

12) забезпечує виконання рішень місцевого референдуму, відповідної Ради, її виконавчого комітету;

13) є розпорядником бюджетних коштів, використовує їх лише за призначенням, визначеним Радою;

14) представляє територіальну громаду, Раду та її виконавчий комітет у відносинах з державними органами, іншими органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, громадянами, а також у міжнародних відносинах відповідно до законодавства;

15) звертається до суду щодо визнання незаконними актів інших органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права та інтереси територіальної громади, а також повноваження Ради та її органів;

16) укладає від імені територіальної громади, Ради та її виконавчого комітету договори відповідно до законодавства, а з питань, віднесених до виключної компетенції Ради, подає їх на затвердження відповідної Ради;

17) веде особистий прийом громадян;

18) забезпечує на відповідній території додержання законодавства щодо взгляду звернень громадян та їх об'єднань;

18-1) бере участь у здійсненні державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;

19) здійснює інші повноваження місцевого самоврядування, визначені законодавством України, якщо вони не віднесені до виключних повноважень Ради або не віднесені Радою до відання її виконавчих органів;

20) видає розпорядження у межах своїх повноважень.

10. При здійсненні наданих повноважень сільський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним перед Радою, а з питань здійснення виконавчими органами Ради повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

11. Сільський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами.

12. На вимогу не менше половини депутатів Ради сільський голова зобов'язаний прозвітувати перед Радою про роботу виконавчих органів Ради у будь-який визначений ними термін. Такий звіт повинен включати в себе інформацію про діяльність сільського голови у межах його компетенції за звітний період.

13. У межах своїх повноважень сільський голова видає розпорядження, що є обов'язковими для виконання на території громади. Сільський голова може мати заступників.

14. Заступники сільського голови призначаються та звільняються з посади у порядку визначеному чинним законодавством.

Глава 2.16. Виконавчі органи Ради

Стаття 2.16.1.

1. Виконавчими органами Ради (далі: виконавчі органи) є виконавчий комітет Ради (далі: виконавчий комітет), управління, відділи та інші утворені радою виконавчі органи. Структура виконавчих органів, загальна чисельність їхнього апарату, система оплати праці та розмір заробітної плати працівників виконавчих органів затверджуються Радою за поданням сільського голови, з урахуванням чинного законодавства України.

2. Повноваження виконавчих органів визначаються законодавством та положеннями про них, затвердженими відповідними рішеннями Ради.

Стаття 2.16.2.

1. Виконавчий комітет Ради є її виконавчим і розпорядчим органом, який створюється Радою на період її повноважень у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Виконавчий комітет має свою печатку. Очолює виконавчий комітет сільський голова. Основною формою роботи виконавчого комітету Ради є його засідання.

2. Засідання виконавчого комітету скликаються відповідно сільським головою, а в разі його відсутності чи неможливості здійснення ним цієї функції - заступником сільського голови в міру необхідності, але не рідше одного разу на місяць, і є правомочними, якщо в них бере участь більше половини від загального складу виконавчого комітету.

3. Виконавчий комітет Ради є підзвітним і підконтрольним Раді, що його утворила, а з питань здійснення ним повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

4. Сільський голова звітує перед Радою про роботу виконавчого комітету в порядку, встановленому законодавством України.

5. Кількісний і персональний склад виконавчого комітету затверджується Радою за поданням сільського голови. За посадою до складу виконавчого комітету входять: сільський голова та його заступники, секретар Ради, старости. До складу виконавчого комітету не можуть входити депутати Ради, окрім секретаря Ради.

6. Порядок скликання засідання виконавчого комітету та порядок прийняття ним рішень визначаються Регламентом виконавчого комітету, який затверджується сільською радою.

7. Засідання виконавчого комітету носять відкритий характер, крім випадків, передбачених законодавством.

8. Рішення виконавчого комітету, з питань віднесених до власної компетенції виконавчих органів ради, можуть бути скасовані відповідною Радою.

9. У разі незгоди сільського голови з рішенням виконавчого комітету він може зупинити дію своїм розпорядженням та винести це питання на розгляд відповідної Ради.

Глава 2.17. Селищний, сільський староста

Стаття 2.17.1.

1. Селищний, сільський староста (далі: староста) є посадовою особою місцевого самоврядування, який представляє інтереси відповідного населеного пункту Територіальної громади (жителів одного або більше населених пунктів Територіальної громади, які не є адміністративним центром Територіальної громади).

2. Старости обираються на строк повноважень Ради в населених пунктах громади, які визначаються рішенням Ради. Порядок обрання старости визначається Законом України «Про місцеві вибори».

3. За посадою староста входить до складу виконавчого комітету Ради та здійснює свої повноваження на постійній основі.

4. Правовий статус старости визначається Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад», іншими законодавчими актами України, цим Статутом та Положенням про старосту, яке затверджується Радою.

Стаття 2.17.2.

1. Староста зобов'язаний:

1) представляти інтереси жителів відповідного населеного пункту Територіальної громади у виконавчих органах Ради;

2) сприяти членам відповідного населеного пункту Територіальної громади у підготовці ними документів, що подаються на розгляд органів місцевого самоврядування;

3) брати участь у підготовці проекту бюджету Територіальної громади в частині фінансування проектів та програм, що реалізуються на території відповідного населеного пункту Територіальної громади;

4) вносити пропозиції до виконавчого комітету з питань діяльності на території відповідного населеного пункту Територіальної громади виконавчих органів Ради, підприємств, установ, організацій комунальної форми власності та їхніх посадових осіб;

Розділ III. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування Територіальної громади

Глава 3.1. Матеріальна основа місцевого самоврядування Територіальної громади

Стаття 3.1.1.

1. Матеріальною основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності Територіальної громади, а також об'єкти її спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Від імені та в інтересах Територіальної громади права суб'єкта комунальної власності здійснює Рада.

Територіальній громаді належить право комунальної власності на рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, підприємства, установи та організації, в тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частка в майні підприємств, житловий фонд, нежитлові приміщення, заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування та інше майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження. Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність Територіальної громади.

2. Підставою для набуття права комунальної власності є передача майна Територіальній громаді безоплатно державою, іншими суб'єктами права власності, а також майнових прав, створення, придбання майна органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом.

3. Територіальна громада безпосередньо або через орган місцевого самоврядування може об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності, а також кошти місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування утримання) комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби.

4. Районна та обласна ради від імені Територіальної громади здійснюють правління об'єктами їх спільної власності, що задовольняють спільні потреби Територіальної громади.

5. Органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах Територіальної громади відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та надаються у користування і оренду.

6. Доцільність, порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності визначаються Радою. Доходи від відчуження об'єктів комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку.

7. Майнові операції, які здійснюються органом місцевого самоврядування з об'єктами права комунальної власності, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, зменшувати обсяг та погіршувати умови надання послуг населенню.

8. Право комунальної власності територіальної громади захищається законом на рівних умовах з правами власності інших суб'єктів. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути вилучені у територіальної громади і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо

Територіальної громади або відповідного рішення Ради чи уповноваженого нею органу, за винятком випадків, передбачених законом.

9. Рада має право:

1) вносити пропозиції про передачу або продаж у комунальну власність Територіальної громади підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб Територіальних громад;

2) на переважне придбання в комунальну власність приміщень, споруд, інших об'єктів, розташованих на відповідній території, якщо вони можуть бути використані для забезпечення комунально-побутових та соціально-культурних потреб Територіальної громади;

3) мати об'єкти комунальної власності за межами Територіальної громади;

Стаття 3.1.2.

1. Територіальна громада, в разі необхідності, може набувати у свою комунальну власність також земельні ділянки поза межами території громади. Набуття Територіальною громадою права на земельні ділянки, передача земельних ділянок з комунальної власності у державну, передача земельних ділянок комунальної власності у приватну власність юридичних та фізичних осіб здійснюється відповідно до законодавства України.

2. Реалізація права власності на землю і права користування землею на території громади здійснюється відповідно до Земельного кодексу України, інших законів України. При цьому всі власники та землекористувачі земельних ділянок зобов'язані:

- 1) забезпечувати використання землі за цільовим призначенням;
- 2) додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля;
- 3) своєчасно вносити плату за землю;
- 4) не порушувати прав інших власників земельних ділянок та землекористувачів;
- 5) додержуватися правил добросусідства та встановлених законом обмежень (сервітутів, охоронних зон тощо)

Стаття 3.1.3.

1. Об'єкти права комунальної власності Територіальної громади, у тому числі землі комунальної власності, можуть бути відчужені чи передані в оренду або концесію рішеннями Ради у порядку, визначеному законодавством України. До земель комунальної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать:

- землі загального користування населених пунктів (майдани, вулиці проїзди, шляхи, набережні, пляжі, парки, сквери, бульвари, кладовища, місця знешкодження та утилізації відходів тощо);

- землі під залізницями, автомобільними дорогами, об'єктами повітряного і трубопровідного транспорту;

- землі під об'єктами природно-заповідного фонду, історико-культурного та оздоровчого призначення, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність, якщо інше не передбачено законом;

- землі лісогосподарського призначення, крім випадків, визначених Земельним Кодексом;

- землі водного фонду, крім випадків, визначених Земельним Кодексом;

- земельні ділянки, які використовуються для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування;

- земельні ділянки, штучно створені в межах прибережної захисної смуги чи смуги відведення, на землях лісогосподарського призначення та природно-заповідного фонду, що перебувають у прибережній захисній смузі водних об'єктів, або на земельних ділянках дна водних об'єктів;

- землі під об'єктами інженерної інфраструктури міжгосподарських меліоративних систем, які перебувають у комунальній власності. Перелік об'єктів комунальної власності, які не підлягають відчуженню, затверджується радою за поданням виконавчого комітету.

Стаття 3.1.4.

1. Власником усіх комунальних суб'єктів господарювання є Територіальна громада. Рада здійснює щодо об'єктів комунальної власності Територіальної громади всі майнові операції.

Рада дає попередню згоду на розпорядження такими об'єктами комунальної власності:

- школами та навчальними установами, бібліотеками, установами культури, дитячими садками, лікарнями і поліклініками, спортивними спорудами;

- будинками, що використовуються для потреб управління громадою;

- будинками житлового фонду, якщо це пов'язано з переселенням їх наймачів;

- будинками та іншими спорудами, що підлягають продажу іноземним фізичним та юридичним особам.

Глава 3.2. Фінансова основа місцевого самоврядування Територіальної громади

Стаття 3.2.1.

1. Фінансовою основою місцевого самоврядування є доходи місцевого бюджету та інші кошти Територіальної громади.

2. Доходи місцевого бюджету формуються за рахунок власних, визначених законом джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів

3. Доходи сільського бюджету формуються відповідно до обсягу повноважень, що визначаються Радою.

4. Склад доходів сільського бюджету визначається Бюджетним кодексом України та законом про Державний бюджет України.

5. Доходи сільського бюджету зараховуються до загального або спеціального фонду сільського бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України

6. У складі надходжень спеціального фонду сільського бюджету виділяються надходження бюджету розвитку, які формуються відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

7. Кошти державного бюджету, що передаються у вигляді дотацій та субвенцій, затверджуються у законі про Державний бюджет України для сільського бюджету згідно з Бюджетним кодексом України.

Стаття 3.2.2.

1. Територіальна громада має право отримувати плату за користування землею, лісами, іншими природними ресурсами від природо користувачів, розмір якої встановлюється Радою в межах, визначених законодавством. Територіальна громада має право на отримання відшкодувань за екологічні збитки, заподіяні на території Територіальної громади підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності.

Стаття 3.2.3.

1. Порядок складання, розгляду, затвердження, виконання та звітності бюджету Територіальної громади встановлюється бюджетним законодавством України. Текст місцевого бюджету розміщується на офіційному веб-сайті Ради для загального доступу. Будь-яка фінансова діяльність органів місцевого самоврядування Територіальної громади є відкритою і доступною для громадського контролю в установленому законом і цим Статутом порядку. Будь-яке втручання в розробку, затвердження і виконання сільського бюджету органів державної влади або органів місцевого самоврядування інших територіальних громад заборонено законодавством.

Стаття 3.2.4.

1. Видатки, які здійснюються органом місцевого самоврядування на потреби Територіальної громади, їх розмір і цільове спрямування визначаються відповідними рішеннями про місцевий бюджет; видатки, пов'язані із здійсненням районними, обласними радами заходів щодо забезпечення спільних інтересів територіальних громад, - відповідними рішеннями про районний та обласний бюджети.

2. Рада та її виконавчий орган самостійно розпоряджаються коштами місцевого бюджету, визначають напрями їх використання.

3. Видатки місцевого бюджету здійснюються із загального та спеціального фондів місцевого бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України.

4. У складі витрат спеціального фонду місцевого бюджету виділяються витрати бюджету розвитку.

5. Кошти бюджету розвитку спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку відповідної території, пов'язаної із здійсненням інвестиційної діяльності, здійснення інших заходів, пов'язаних з розширенням відтворення, а також на погашення місцевого боргу.

Стаття 3.2.5

1. До доходів загального фонду сільського бюджету належать:

1) Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності.

2) Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності, засновником яких є сільська рада, зараховується відповідно до сільського бюджету;

3) Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення;

рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення;

рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування). Такі платежі зараховуються до місцевого бюджету.

4) податок на майно, що зараховується до бюджету місцевого самоврядування;

5) єдиний податок, що зараховується до бюджету місцевого самоврядування;

5-1) збір за місця для паркування транспортних засобів;

5-2) туристичний збір;

6) частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, у порядку, визначеному Радою;

7) плата за розміщення тимчасово вільних коштів сільського бюджету;

7-1) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати, що видаються виконавчим органом Ради, яка зараховується до сільського бюджету;

8) штрафні санкції за порушення законодавства про патентування;

9) адміністративні штрафи, що накладаються органом виконавчої влади та виконавчими органами Ради або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями;

10) штрафні санкції внаслідок невиконання укладених розпорядником бюджетних коштів договорів з суб'єктами господарювання на придбання товарів, робіт і послуг за рахунок коштів сільського бюджету;

10-1) адміністративні штрафи та штрафні санкції за порушення законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що зараховуються за місцем вчинення порушення;

11) надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, засновником яких є Рада;

12) орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою, яка зараховується відповідно до сільського бюджету;

13) концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності, засновником яких є Рада;

14) кошти, отримані від надання учасниками процедури закупівель як забезпечення їх тендерної пропозиції (пропозиції конкурсних торгів), які не підлягають поверненню цим учасникам в частині здійснення закупівель за рахунок коштів сільського бюджету;

15) кошти, отримані від учасника - переможця процедури закупівлі під час укладання договору про закупівлю як забезпечення виконання цього договору, які не підлягають поверненню учаснику-переможцю, в частині здійснення закупівель за рахунок коштів сільського бюджету;

16) 80 відсотків коштів, отриманих підприємствами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок сільського бюджету, за здані у вигляді брухту і відходів золото, платину, метали платинової групи, дорогоцінне каміння, і 50 відсотків коштів, отриманих цими підприємствами, установами та організаціями за здане у вигляді брухту і відходів срібло;

17) кошти від реалізації безхазяйного майна (у тому числі такого, від якого відмовився власник або отримувач), знахідок, спадкового майна (у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття), майна, одержаного територіальною громадою в порядку спадкування чи дарування, а також валютних цінностей і грошових коштів, власники яких невідомі;

17-1) плата за надання інших адміністративних послуг, що справляється за місцем надання послуг;

17-2) державне мито, що зараховується до сільського бюджету за місцем вчинення дій та видачі документів;

17-3) акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів, що зараховується до сільського бюджету;

17-4) адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що здійснюється виконавчим органом сільської ради, який зараховується до сільського бюджету;

17-5) плата за скорочення термінів надання послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, а також плата за надання інших платних послуг, пов'язаних з такою державною реєстрацією, що здійснюється виконавчим органом Ради, яка зараховується до сільського бюджету;

17-6) адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що здійснюється виконавчим органом сільської ради, який зараховується до місцевого бюджету;

17-7) інші доходи, що підлягають зарахуванню до сільського бюджету відповідно до чинного законодавства.

2. До надходжень спеціального фонду сільського бюджету належать:

- 1) надходження бюджету розвитку місцевого бюджету;
- 2) кошти від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, що зараховуються у розмірі: 15 відсотків;
- 3) концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності, які мають цільове спрямування згідно із законом;
- 4) 70 відсотків грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності до об'єднаної територіальної громади - 50 відсотків;
- 4-1) 80 відсотків екологічного податку до сільського бюджету;
- 5) власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок сільського бюджету;
- 6) цільові та добровільні внески підприємств, установ, організацій і громадян до місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища;
- 7) надходження до цільових фондів, утворених місцевою радою;
- 8) субвенції, що надаються з інших бюджетів за рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду таких бюджетів;
- 9) повернення кредитів, наданих з місцевого бюджету індивідуальним сільським забудовникам;
- 10) повернення кредитів, наданих з місцевого бюджету молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, а також пеня і відсотки за користування ними;
- 11) надходження в рамках програм допомоги і грантів міжнародних фінансових організацій та Європейського Союзу;
- 12) інші надходження, визначені законом про Державний бюджет України.

У доходній частині бюджету, кошти необхідні для здійснення самоврядних і наданих законодавством окремих повноважень органів виконавчої влади виділяються окремо.

Стаття 3.2.6

1. Місцевий бюджет має бути достатнім для забезпечення виконання органом місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення послугами не нижче рівня мінімальних соціальних потреб.

2. Повноваження на здійснення витрат місцевого бюджету мають відповідати обсягу надходжень місцевого бюджету.

Стаття 3.2.7

1) Видаткова частина бюджету окремо передбачає бюджет поточних видатків і бюджет видатків на розвиток Територіальної громади.

Бюджет поточних видатків окремо повинен передбачати видатки, пов'язані із виконанням самоврядних повноважень, і видатки, необхідні для

здійснення наданих законодавством окремих повноважень органів виконавчої влади.

Стаття 3.2.8.

1. Контроль за виконанням бюджету здійснює Рада. Контроль за використанням коштів сільського бюджету комунальними підприємствами, організаціями, установами здійснює виконавчий комітет та постійна комісія ради відповідно до її функціональної спрямованості.

Стаття 3.2.9

1. Органи місцевого самоврядування можуть утворювати цільові фонди, які є складовою спеціального фонду сільського бюджету.

Порядок формування та використання цільових фондів визначається положенням про ці фонди, що затверджується Радою.

Стаття 3.2.10

2. Орган місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлює місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до місцевого бюджету у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України.

Розділ IV. Відповідальність органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб. Контроль Територіальної громади за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб

Глава 4.1. Підстави та види відповідальності органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, органів самоорганізації населення

Стаття 4.1.1.

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування Територіальної громади несуть відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами. Підстави, види і порядок їх відповідальності визначаються Конституцією та законами України, цим Статутом.

2. Територіальна громада у будь-який час може достроково припинити повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, якщо вони порушують Конституцію або закони України, обмежують права і свободи громадян, не забезпечують здійснення наданих їм законом повноважень.

3. Порядок і випадки дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування Територіальної громади визначаються законами України та цим Статутом.

Стаття 4.1.2.

1. Шкода заподіяна юридичним і фізичним особам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів місцевого самоврядування Територіальної громади, відшкодовується за рахунок коштів місцевого бюджету Територіальної громади, а в результаті неправомірних рішень, дій або

бездіяльності посадових осіб місцевого самоврядування Територіальної громади за рахунок їх власних коштів у порядку, встановленому законом.

2. Спори про поновлення порушених прав юридичних і фізичних осіб, що виникають в результаті рішень, дій чи бездіяльності органів або посадових осіб місцевого самоврядування Територіальної громади, вирішуються в судовому порядку.

Глава 4.2. Форми громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, органів самоорганізації населення.

Стаття 4.2.1.

1. Громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, за діяльністю органів самоорганізації населення здійснюють громадські організації, що діють на території Територіальної громади чи безпосередньо члени територіальної громади (*далі: суб'єкти громадського контролю*).

2. Суб'єкти громадського контролю можуть використовувати такі способи контролю:

- аналіз інформації, що має знаходитися у відкритому доступі, згідно норм законодавства України та цього Статуту;
- надсилання до органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб, органів самоорганізації населення інформаційних запитів з приводу будь-якої їхньої діяльності;
- ініціювання звіту будь-якого представника органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення на зборах членів Територіальної громади:

  - ініціювання та проведення громадських слухань;
  - здійснення інших незаборонених законом контрольних заходів.

Розділ V. Прикінцеві положення

1. Статут Територіальної громади затверджено рішенням Великохутірської сільської ради № 1-11/VII від 05 січня 2019 року.

2. Статут є постійно діючим актом і не підлягає Perezatverdzhenniu новообраним складом Ради.

3. Статут підлягає реєстрації в установленому законодавством порядку.

4. Рада при необхідності може вносити в Статут зміни, які підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

Великохутірський сільський голова
Драбівського району Черкаської області

Н.О. Шинкаренко